



Grønt Punkt Norge

# Design for gjenvinning

utfordringer  
og løsninger

Avfallsforum Midt-Norge 15.02.23

*Gunnar Moen*



# Historie og bakgrunn



**Pålitelige,**  
transparente og  
innovative  
retursystemer



Eies av  
**næringslivet**

**Non-profit**

**Drivkraft** for  
kildesortering og  
gjenvinning av  
emballasje

**5 600**  
medlems-  
bedrifter

**Bransjeavtaler**

1994 - 2017

**Forskrift**

2018



# Organisering

Grønt Punkt Norge eies av returselskapene:

Norsk  
Returkartong AS

Plastretur AS

Norsk Resy AS

Norsk Metall-  
gjenvinning AS

Sirkel Glass AS

Returselskapene eies av produsenter av emballasje, vareprodusenter og handel.



Vederlaget fra medlemsbedriftene sikrer finansiering av returordninger:



Drikkekartong



Emballasje-  
kartong



Tre-  
emballasje



Bølgepapp



Plast-  
emballasje



Metall-  
emballasje



Glass-  
emballasje





# Hva gjør Grønt Punkt Norge?

*Når alle bedrifter tar  
sitt **miljøansvar**,  
blir kostnaden  
rettferdig fordelt*

- Vi **finansierer** retursystemet for emballasje, ved å sørge for at medlemmer betaler vederlag for sin bruk av emballasje.
- Vi **verver** nye medlemsbedrifter.
- Vi **veileder** medlemmer med emballasjedesign gjennom kompetanse og verktøy for å sikre gjenvinnbar emballasje, unngå overemballering og øke bruk av gjenvunnet råvare.
- Vi **rapporterer** på avfallsforebygging og emballasjeoptimering på vegne av medlemsbedriftene.
- Vi **påvirker og motiverer** forbrukere og næringsliv til å kildesortere mest mulig.
- Vi **samarbeider** med miljømyndighetene for å sørge for gode rammebetingelser for emballasje.

# Emballasje satt på markedet i 2021

Emballasjemateriale	Tonn
Bølgepapp	240 790
Plastemballasje	138 518
Glassemballasje	92 111
Emballasjekartong og drikkekartong uten miljøavgift	51 104
Drikkekartong	16 845
Metallemballasje	12 038



FOTO Grønt Punkt Norge

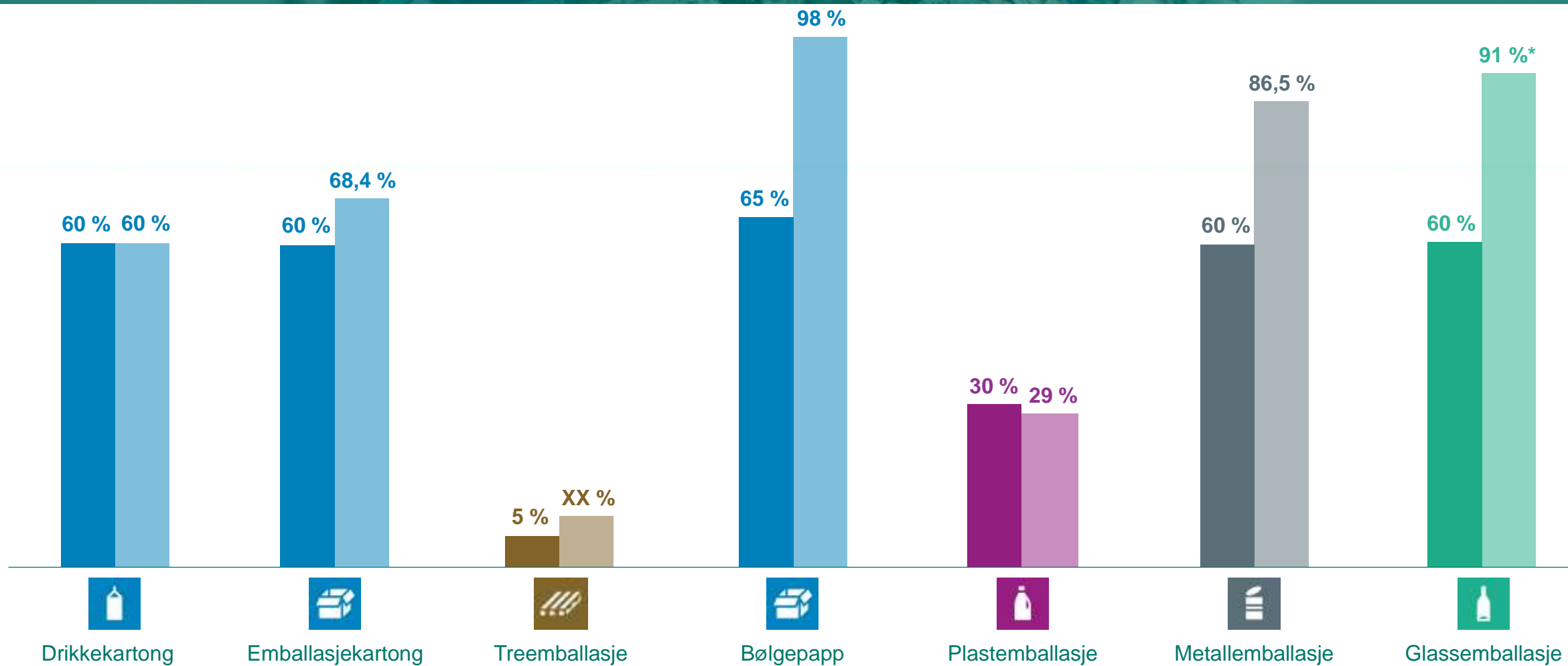


Vederlag (2021)  
**MNOK 720**

# 441 292 tonn

emballasjeavfall  
materialgjenvunnet i 2021

Målepunkt fra 2020:  
Forurensning, fukt og prosessstap  
er fratrukket



# Rammebetingelser og lover



FOTO Andrey Popov / iStock

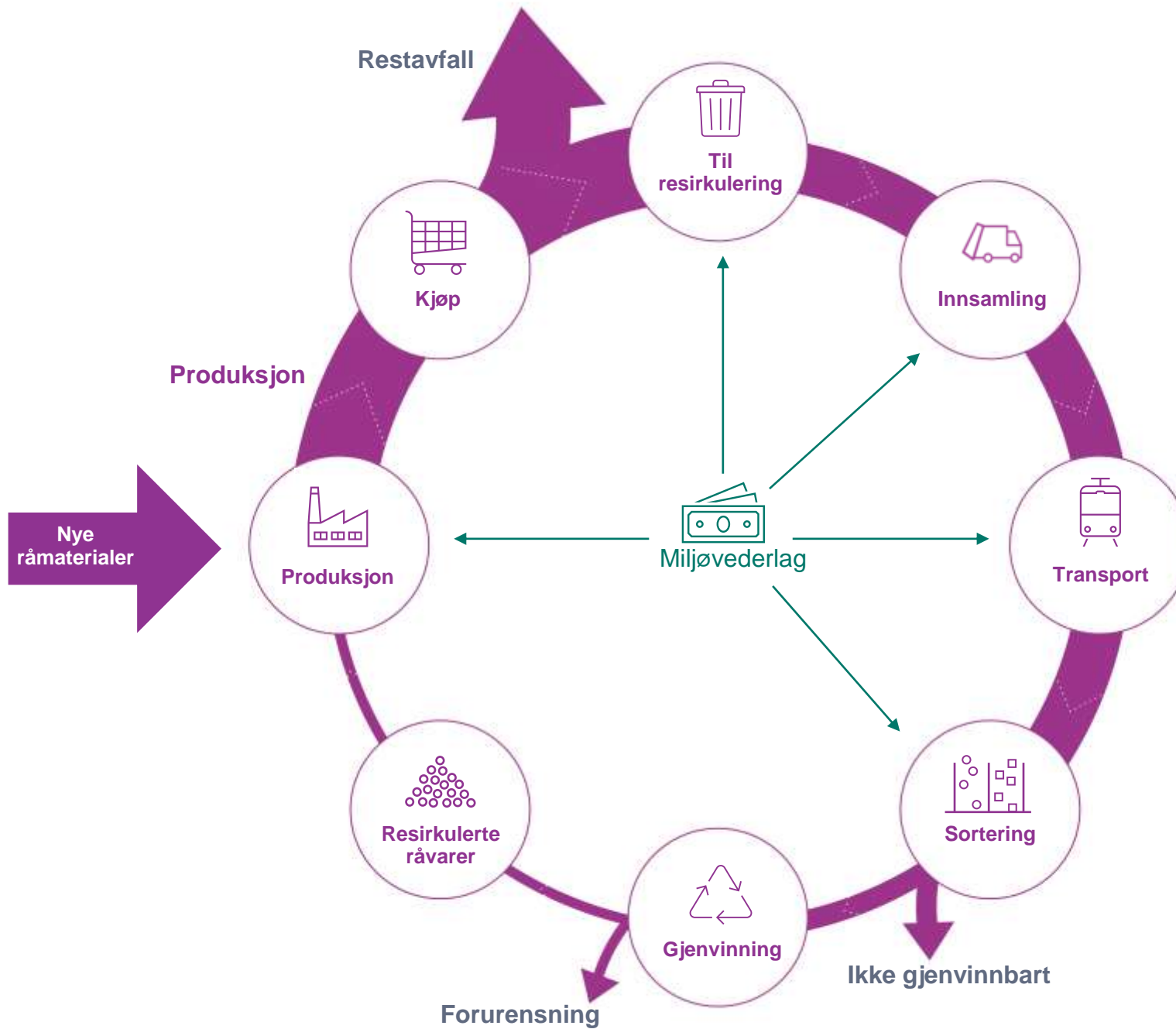
**«Forurensere  
betaler»**  
*Produsenter må  
forvente økte  
krav*

- **EU-reguleringer:** omfatter Directive on Packaging and Packaging Waste (1994)
- **Avfallsforskriften:** Alle produsenter med mer enn 1.000 kilo emballasje må ta miljøansvar gjennom et godkjent returselskap.
- **Forurensningsloven:** Norske kommuner har enerett på husholdningsavfallet, og dette skal finansieres over renovasjonsgebyret.
- **EUs direktiv om plastprodukter (SUP):** Forbud og merkekrav for engangs plastprodukter. I tillegg er det krav til reduksjon og økonomisk ansvar for opprydding.
- **EUs «Packaging and Packaging Waste regulation»:** Forslag til nye krav til emballasje, lagt fram i 2022. Endelig vedtatt regulering vil etter all sannsynlighet innføres i Norge fra 2024.











# Design for kildesortering

Det største tapet av emballasje som kunne blitt gjenvunnet skyldes at den blir sortert som restavfall.

Derfor har vi utviklet en guide til Design for kildesortering

Det skal være enkelt å sortere rett

## Design for kildesortering



Merk emballasjen riktig

Unngå kombinerte materialer hvis mulig



Gjør det enkelt å skille kombinerte materialer

La materialene føles og se ut som det de er



Motiver til kildesortering

Gjør det enkelt å fjerne produktrester



Gjør det enkelt å komprimere emballasjen



# Emballasjemerking

## Nye sorteringsmerker øker innsamling

- like merker på emballasje og alle avfallsdunker
- er motiverende for forbruker

## Fakta og tall

- 57 % forstår hva symbolene betyr
- 53 % mener de hjelper å sortere riktig
- 32 % sier de er lette å se på emballasjen

(KILDE Kantar for Grønt Punkt Norge)

Anbefaling og nedlasting av merker:

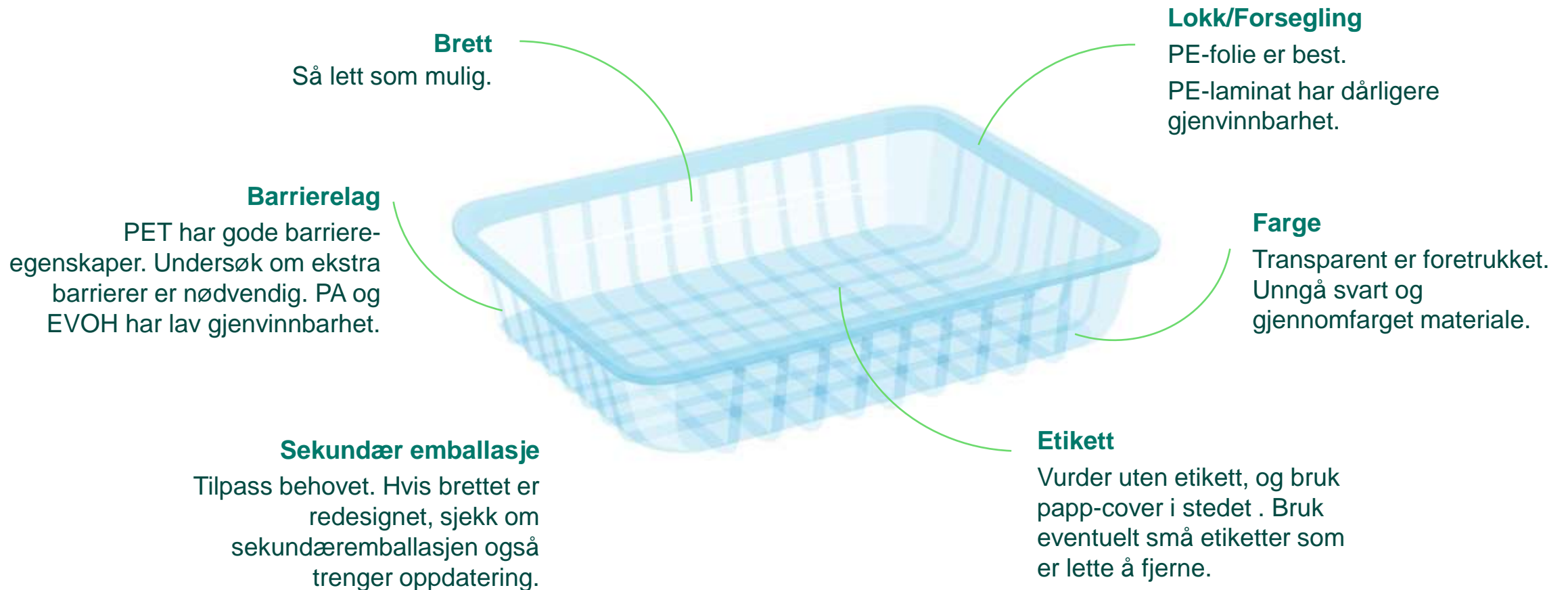
[www.emballasjemerking.no](http://www.emballasjemerking.no)



**84 %**

*sier at tydeligere  
merking vil gjøre det  
enklere å sortere*

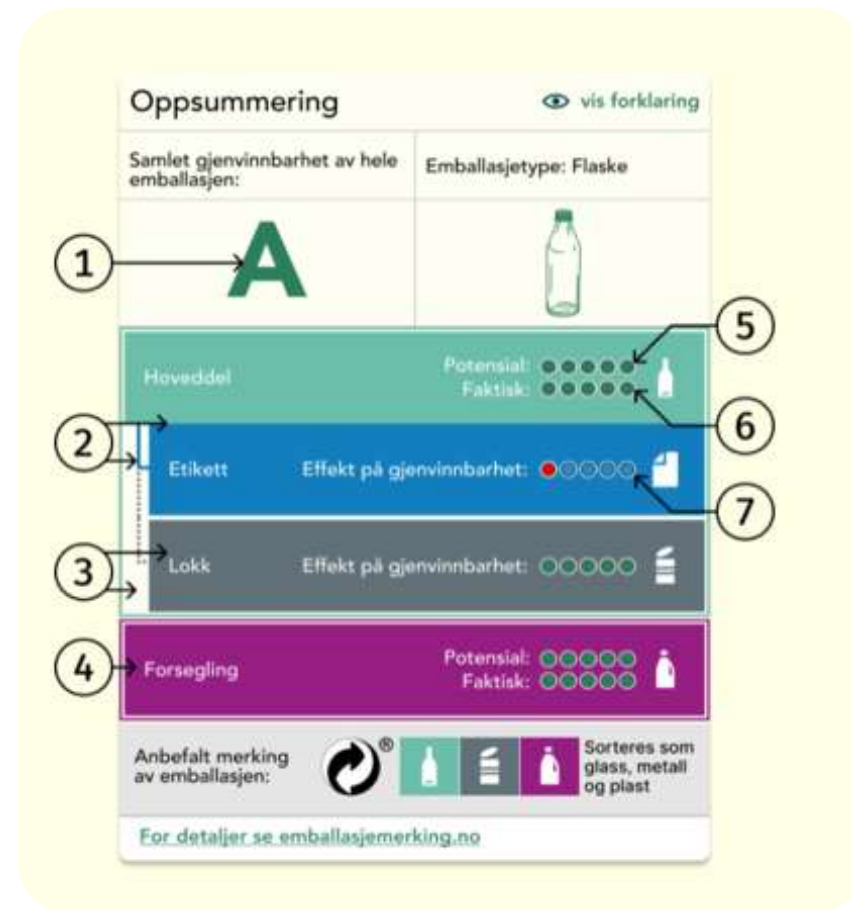
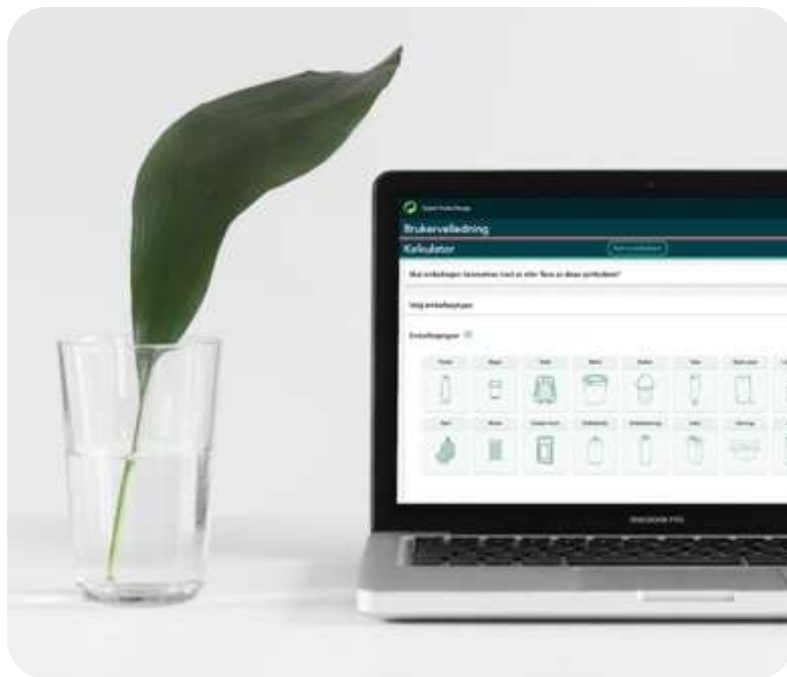
# Kompetanse og verktøy til medlemmer



# Gjenvinningskalkulatoren

Beregner gjenvinnbarheten på din emballasje.

Kalkulatoren finner du på vår [hjemmeside](#).



1. Samlet karakter på hele emballasjen
2. Etikettens påvirkning
3. Lokkets påvirkning
4. Forseglingens påvirkning
5. Potensiale for forbedring
6. Faktisk score
7. Skala

Hvorfor  
unngå svart  
plast?



# Viktige råd til vareprodusent

1. Emballasjen skal først og fremst beskytte produktet
2. Ikke gjør emballasjen større eller tyngre enn nødvendig
3. Unngå å kombinere emballasjematerialer hvis det er mulig
4. Design emballasjen så den er enkel å sortere riktig
5. Plasser riktig emballasjemerke og tekst lett synlig
6. Bruk så lite farge som mulig (og i alle fall ikke carbon black)
7. Velg etikett i samme materiale som hovedemballasjen. (For glass og metall: Velg papir med vannløselig lim)
8. Lim skal være kompatibelt med gjenvinningsprosessen
9. Er du i tvil, sjekk med Gjenvinningskalkulatoren, Design for Kildesorteringsguiden eller ansatte hos Grønt Punkt Norge

Fra runde  
til firkantede  
boksar i  
resirkulert plast



GRØNT  
PUNKT  
NORGE

Grønt Punkt Norge



- 1 Øke bruk av gjenvunnet plast
- 2 Unngå unødvendig bruk av plast
- 3 Designe for gjenvinning



# Resultater fra Plastløftet 2021

- **20 415 tonn** økt bruk av resirkulert plast.
- **1 140 tonn** reduksjon av plast
- **638 tonn** plast er erstattet
- **3 263 tonn** plast er designet for gjenvinning

**73 bedrifter**  
gjennomførte  
Plastløftet i 2021

*De står for 41 prosent  
av all plastemballasje*









Grønt Punkt Norge



Takk for  
oppmerksomheten